

Àrea de Psicologia Evolutiva i de l'Educació
Departament de Psicologia l'Educació

Professors teoria: Adolfo Perinat i Alicia Peralta
Professores pràctiques: Ester Miquel i Alicia Peralta

OBJECTIUS GENERALS DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu principal de l'assignatura és el de proporcionar uns coneixements teòrics i pràctics sobre alguns dels principals processos de l'evolució humana: la capacitat d'adaptació a l'entorn des del naixement; l'origen i el desenvolupament de la comunicació i de la parla, i les formes intel·ligents amb les quals l'individu organitza el món que l'envolta per a comprendre'l. Es donaran a conèixer els principals problemes que es plantegen dins la Psicologia Evolutiva aportant-hi algunes de les teories amb les quals s'interpreta actualment el desenvolupament humà.

TEMARI

1. Introducció a l'estudi del desenvolupament humà

- Les nocions d'evolució, desenvolupament i gènesi.
- Breu perspectiva històrica de l'estudi de la infància.
- Qüestions plantejades per la Psicologia del desenvolupament. La dialèctica individu - medi.
- Les principals escoles teòriques en l'estudi del desenvolupament.

2. Els dos primers anys de vida.

- Desenvolupament neonatal.
- El desenvolupament perceptiu.
- Psiquisme i moviment. Desenvolupament psicomotor. Noves aportacions.
- L'explicació piagetiana del període sensoriomotor. La noció d'objecte. Noves aportacions.
- L'emergència de la comunicació mare-nen.
- Comunicació, coneixement i socialització.
- Representació i simbolització.
- L'emergència dels primers significats. El joc i el dibuix.

3. La infància (entre els dos i els onze anys)

- Adquisició del llenguatge. Perspectives teòriques.
- Comprensió i producció del llenguatge oral. De les primeres paraules als primers enunciats.
- Pragmàtica del llenguatge: parlar per a comunicar.
- El desenvolupament de la intel·ligència

- L'egocentrisme infantil. Noves aportacions.
- Les operacions concretes. Algunes nocions operatòries: classificació, conservacions, seriació.

4. Desenvolupament de les estratègies cognoscitives.

- Estructuralisme i funcionalisme. Revisió de les nocions d'estadi. Els mecanismes del desenvolupament.
- L'enfocament del processament de la informació. Les aportacions neopiagetianes.
- Representació i coneixement: teoria de la Redescrípció Representacional i dels Models Mentals.
- Desenvolupament cognoscitiu a l'adolescència.

5. Context social, educatiu i desenvolupament cognoscitiu

- Interacció social i coneixement. Conflicte sociocognoscitiu.
- Desenvolupament cognitiu i mediació social.
- Cultura i desenvolupament cognitiu.

PRÀCTIQUES

Les pràctiques tenen com a finalitat principal possibilitar a l'alumnat l'observació i aplicació d'alguns dels conceptes teòrics exposats a les classes. Per aconseguir aquest objectiu, els estudiants hauran de treballar amb infants de diferents edats per tal observar per si mateixos alguns aspectes de l'evolució.

La metodologia de treball consisteix en realitzar filmacions a infants i fer-ne una anàlisi en què caldrà associar les característiques evolutives dels infants (psicomotricitat, llenguatge i cognició) amb els coneixements teòrics.

El treball es realitza en grup (Treball d'Equip de 3-4 estudiants, aproximadament).

La data d'entrega del treball és una setmana després de finalitzar les classes pràctiques.

DOCÈNCIA TUTORITZADA

L'objectiu és orientar/assessorar l'elaboració del treball pràctic: tutorització del Treball d'Equip.

La docència tutoritzada es realitzarà presencialment en les mateixes aules de les pràctiques amb periodicitat quinzenal d'una hora.

L'avaluació de la docència tutoritzada serà un element qualitatiu de ponderació respecte a la nota final del treball pràctic.

AVALUACIÓ

La teoria està valorada amb el 50% de la nota final i el treball pràctic amb el 50% restant. Tanmateix, per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades ambdues parts amb una puntuació de 5.

Hi haurà dos modalitats d'avaluació:

1. Per als mòduls 10 i 20 a càrrec del Prof. Adolfo Perinat: Examen individual de preguntes obertes, realitzat amb consulta dels apunts i notes de classe, així com la valoració del treball de pràctiques.
2. Per al mòdul 50 i 60 a càrrec de la Prof. Alicia Peralta: Examen tipus test de 40 preguntes, així com la valoració del treball de pràctiques.

ASSIGNATURES DE LLIURE ELECCIÓ RECOMANADAS

21089 Sociologia de la Família
 21072 Sociologia de la Cultura
 21031 Filosofia de la Ment
 23251 Pensament Filosòfic i Científic I
 22025 Educació Multicultural

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia fonamental:

Perinat, A. (1998). *Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico*. Barcelona: EDIUOC.
 (+ 4 perduts/inventari del 1995 + 2 perduts/inventari del 1998)

Bibliografia recomanada:

- 7 Bermejo (1994). *Desarrollo Cognitivo*. Madrid: Síntesis.
 - 1 (1994) } Delval J. (1994). *Desarrollo Humano*. Madrid: Siglo XXI.
 - 6 (1995) } Delval J. (comp) (1985). *Lecturas de Psicología del niño I y II*. Madrid: Alianza Universidad.
 - 1 (1996) } Hoffman L. Paris S. y Hall E. (1995). *Psicología del desarrollo hoy*. Madrid: Mc. GraW - Hill.
 - Marchesi A. Carretero M. i Palacios J. (1984). *Psicología Evolutiva. I y II*. Madrid: Alianza.
 ↳ 4 vol 1 (1984) i 4 vol 2 (1984); 4 vol 1 (1985) i 5 vol 2 (1985)
 ↳ 4 volums 1 i 4 volums 2
- Altres llibres de consulta seran recomanats pel professorat en relació amb cadascun dels temes.

• { 5 Vol 1 (del 1978)
 • { 5 Vol 2 (del 1978)

• { 1 Vol 1 (del 1979)
 • { 2 Vol 2 (del 1979)

• 1 Vol 1 (del 1982)